

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı**

**AMATÖR DENİZCİLER İÇİN
TEKNE SEVK VE İDARE KURS PROGRAMI**

**ANKARA
2009**

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı

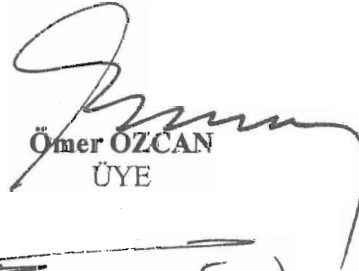
SAYI: 120	TARİH: 03.08.2009	KONU: Amatör Denizciler İçin Tekne Sevk ve İdare Kurs Programı
ÖNCEKİ KARARIN		
SAYI:	TARİH:	

Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünün 07.05.2009 tarihli ve 4454 sayılı teklif yazısı üzerine Kurulumuzda görüşülen **Amatör Denizciler İçin Tekne Sevk ve İdare Kurs Programı**'nın ekli örneğine göre kabulü kararlaştırıldı.

Nimet ÇUBUKÇU
Millî Eğitim Bakanı

Merdan TUFAN
Kurul Başkan V.

(izinli)
Dr. Veli KILIÇ
ÜYE

Ömer ÖZCAN
ÜYE

(izinli)
Füsun KOKSAL
ÜYE

Ahmet SÖNMEZ
ÜYE

Ahmet Ergun BEDÜK
ÜYE

Zübeyir YILMAZ
ÜYE

(izinli)
İbrahim BÜKEL
ÜYE

Dr. Muammer YILDIZ
ÜYE

Halil AŞICI
ÜYE

Dr. Vahap ÖZPOLAT
ÜYE

(izinli)
Dr. Hacı Mustafa AÇIKÖZ
ÜYE

Aslı G. Ç. Ç.

- KURUMUN ADI** :
KURUMUN ADRESİ :
KURUCUNUN ADI :
PROGRAMIN ADI : Amatör Denizciler İçin Tekne Sevk ve İdare Kurs Programı
PROGRAMIN DAYANAĞI : 5580 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu, Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği, Özel Kurslar Yönetmeliği ve 05.05.2005 tarih ve 24 sayılı Kurul Kararı'yla kabul edilen Özel Kurslar Çerçeve Programı ile Özel Teknelerin Donatımı, Kaydı ve Belgelendirilmesi ile Özel Tekneleri Kullanacak Kişilerin Yeterlikleri Hakkında Yönetmelik
- PROGRAMIN SEVİYESİ** : 14 yaşını bitirmiş, amatör denizci belgesi sahibi ve en az ilköğretim okulu mezunları için hazırlanmıştır

PROGRAMIN AMAÇLARI

Bu program ile kursiyerlerin;

1. Genel özellikleriyle tekneleri tanımaları,
2. Navigasyon ve harita uygulamalarını yerine getirmeleri,
3. Teknede alınması gereken kişisel güvenlik kurallarına uymaları,
4. Seyir hazırlığı yapmaları,
5. Gündüz ve gece seyrinde tekneyi kuralına uygun olarak kullanmaları,
6. Güverte çalışmalarını eksiksiz uygulamaları,
7. Tekne ile manevraları kurallarına uygun olarak gerçekleştirmeleri,
8. Temel motor kontrolünü yapmaları ve arızalarını gidermeleri,
9. Acil durum uygulamalarını yerine getirmeleri,
10. Deniz kirliliğini önleyici tedbirleri uygulamaları
11. Vardiya dışı personelin sorumluluklarını kavramaları beklenmektedir.

PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR

1. Kurs programı, amatör denizci belgesine sahip denizcilerin tekne kullanımıyla ilgili pratiklerini geliştirmek amacıyla düzenlenmiştir.
2. Kursiyerler, Özel Teknelerin Donatımı, Kaydı ve Belgelendirilmesi ile Özel Tekneleri Kullanacak Kişilerin Yeterlikleri Hakkında Yönetmeliğin 4. maddesinde belirtilen, boyu 24 metreden büyük olmayan teknelerin sevk ve idaresini uygulamalı olarak öğreneceklerdir.
3. Konuların öğretiminde anlatım, soru-cevap, problem çözme, yaparak yaşayarak öğrenme ve gezi-gözlem gibi yöntem ve teknikler uygulanacak; video kasetler, resimler, planlar ve benzeri araçlardan yararlanılacaktır.
4. Konular, programda birbirinin ön şartı olacak şekilde sıralanmıştır.
5. Programdaki kuramsal konuların bitiminden sonra başlayacak uygulamalı öğretimde, kurs teknesiyle gezi ve incelemeler yapılacaktır.
6. Konular işlenirken gerektiğinde alanında uzman kaptanlardan yararlanılacak ve bu kişiler sınıf ortamına getirtilecektir.
7. İlk yardım konularının uygulamaları sırasında ilk yardım mankeni üzerinde simülasyon yöntem ve araçları kullanılarak yapılacak; projeksiyon vb. araçlardan faydalanılacaktır.
8. Kurs süresinde toplam 18 saat kuramsal, 102 saat uygulamalı eğitim gerçekleştirilecektir.

PROGRAMIN SÜRESİ:

- a. 1. Hafta: Günde 6 saat x 7 gün = 42 saat (12 saat kuramsal + 30 saat uygulamalı)
  - b. 2. Hafta: 78 saat (6 saat kuramsal + 72 saat uygulamalı)
- Toplam süre: 120 saat

PROGRAM İÇERİĞİNİN TOPLAM KURS SÜRESİNE GÖRE HAFTALIK DAĞILIMI

1. HAFTA

KURAMSAL

A. YELKEN DONANIMI VE YELKEN TİPLERİ (ARMALAR)

1. Yelkenin Çalışma Prensipleri
2. Yelkenle Seyir Çeşitleri
  - a. Orsa
  - b. Tüy kullanımı
  - c. Dar apaz
  - ç. Apaz
  - d. Geniş apaz
  - e. Pupa
3. Yelken manevraları
  - a. Tramola
  - b. Kavança
  - c. Yelken trimi
  - ç. Yelken trim yöntemleri
  - d. Camadan ve yelken küçültme yöntemleri

B. NAVİGASYON

1. Mevki Koyma Yöntemleri: Parakete, Tahmini ve Kesin Mevki
2. Rota Çizmek
3. Rüzgâr ve Akıntı Nedeniyle Düşmenin ve Önleme Rotasının Hesaplanması
4. GPS Sisteminin Anlatılması
5. GPS (elektronik seyir aletleri) ile Mevki Bulma ve Seyir Planlama Yöntemi
6. Günlük Eğitim Seyirlerinin Planlanması, Harita Çalışması, Günlük Eğitim Rotalarının ve Yol Üstü Noktalarının (WP) Belirlenmesi
7. Gece Seyri Planlaması
8. Gece Seyri Kuralları
9. Gece Çevrenin Gözlenmesi Sırasında Dikkat Edilecek Hususlar

C. TEKNELERDE KİŞİSEL GÜVENLİK KURALLARI

Ç. TEKNE ETİKETİ

UYGULAMA

A. SEYİR HAZIRLIĞI

1. Seyre Çıkmadan Önce Yapılacak İş ve İşlemlere Ait Kontrol Listelerinin Tanıtılması ve Teknenin Günlük Seyre Hazırlanması
2. Güvertenin, Donanımın ve Tekne İçinin Hazırlanması
3. Motorun Kontrolü (yelkenli teknede armanın kontrolü)
4. Günlük Hava Koşullarının Değerlendirilmesi
5. Hava Koşullarına Uygun Yelken Seçimi

6. Güverte ve Tekne İçindeki Malzemenin Deniz Bağıyla Emniyete Alınması
- B. GÜNDÜZ SEYRİ
1. Motorla Rıhtımdan/İskeleden Ayrılma
  2. Manevra Sırasında Güverte Ekibinin Görev Bölümü
  3. Manevra Sonrası Güvertenin Neta Edilmesi
  4. Bölgenin Özellikleri, Hava Durumu ve Planlanan Rotaya Uygun Seyir Şeklinin (motor veya yelken) Seçilmesi
  5. Yelken Seyrine Hazırlık, Hava Koşullarına Uygun Yelkenlerin Kullanılması
  6. Yelkenle Seyir:
    - a. Tramolalar
    - b. Kavançalar
    - c. Camadan
  7. Çeşitli Yöntemlerle Mevki Koyma
  8. Rota Düzeltmeleri
  9. Rüzgâr Altında Düşmenin hesaplanması, Önleme Rotaları
  10. Rüzgâr Altında, Motorla Yanaşma Manevrası
  11. Yanaşma Manevrası Sırasında Güverte Ekibinin Görev Bölümü
- C. GECE SEYRİ
1. Karşılaşılan Tekne ve Seyir Yardımcılarına Ait Fenerlerinin Geri Plan Işıklarından (şehir ışıkları) Ayrılması
  2. Rota Üzerinde Karşılaşılan Teknelerle Çatışma Tehlikesinin Değerlendirilmesi, Uygun Yol Verme Manevralarının Yapılması
  3. Seyir Bölgesindeki Fenerler ve Şamandıraların Belirlenmesi, Kullanılması
  4. Gece Barınaklara (marinalar, yat limanları, balıkçı barınakları ve limanlar) Giriş ve Çıkış
  5. Gece Yanaşma, Bağlama, Çözme, Ayrılma Manevraları
- Ç. GECE SEYRİNDE ACİL DURUM HÂLLERİ
1. “Denize Adam Düştü (DAD)” Manevrası
  2. Can Kurtarma Araçlarının Kullanılması
  3. Direğe Adam Çıkarmak ve Direk Üzerinde Onarım

2. HAFTA

LİMANDA HAZIRLIK VE SEYİR PLANLAMA

Yolculuğun olası tehlikeleri göz önünde bulundurularak ekibin yeterlik derecesine, teknenin özelliklerine uygun seyir planı hazırlanması

KURAMSAL

A. HARİTA ÇALIŞMASI

1. Rotalar ve Yol Üstü Noktalarının (WPT) Belirlenmesi
2. Barınaklara Giriş ve Barınaklardan Çıkış Planlarının Yapılması
3. Meteoroloji Raporlarının Değerlendirilmesi
4. Vardiya Düzeninin Kurulması
5. Vardiya Kurallarının Anlatılması
6. Vardiya Takımının Sorumlulukları
7. Seyir Planına Uygun Kumanya Su, Yakıt, Bütan Gaz İkmali

B. TEKNENİN SEYRE HAZIRLANMASI

1. Güverte Hazırlığı
2. Motor ve Elektrik Sisteminin Kontrolü
3. Yelken Donanımının Kontrolü ve Seyre Hazırlanması
4. Seyir Fenerlerin Kontrolü
5. Asgari Yedek Parça Stokunun Kontrolü
6. Can Kurtarma Malzemesinin Tanıtımı ve Kontrolü
7. Sağlık Çantasının Kontrolü
8. VHF Telsiz Telefonun Kontrolü
9. Tekne İçinin Seyre Hazırlanması, Hareketli Malzemenin Deniz Bağıyla Emniyete Alınması

UYGULAMA

A. SEYİR

Her vardiyanın;

1. Seyir Planını Uygulaması,
2. Rotalara Uygun Seyir,
3. Parakete (DR) ve Tahmini (EP) Mevkilerin Konulması,
4. Görünür Seyir Yardımcılardan Kesin (fiks) Mevki Konulması ve Elektronik Seyir Yardımcılarından Faydalanma,
5. GPS Kullanımı,
6. Rüzgâr Altına ve Akıntılara Göre Rotadan Düşmenin Hesaplanması, Rota Düzeltmeleri, İskandil Değerlerinin ve Rehber Hatlarının Kullanılması,
7. IALA (A) Şamandıralama Sistemi İçinde Seyir,
8. Limana Girmek ve Limandan Çıkmak İçin Hazırlık Yapılması,
9. Limana Güvenli Giriş, Limandan Güvenli Çıkış,
10. Kısıtlı Görüş Şartlarında Seyir,
11. Kısıtlı Görüşte ve Siste Alınacak Güvenlik Önlemleri ve Seyir Kuralları,
12. Seyir Kayıtlarının (Jurnal) Tutulması

B. GÜVERTE ÇALIŞMASI

Her vardiyanın;

1. Rüzgâr Yönüne ve Şiddetine Uygun Yelkenle Seyretmesi,
2. Camadan Uygulaması,
3. Yelken Değiştirme (kuramsal),
4. Yelken Seyrinde Dümen Tutma,
5. Kötü Hava Şartlarında Motor ve Yelkenle Bekleme (traverse çıkmak, tekneyi eğlendirmek).

C. MANEVRALAR

1. Kötü Hava Şartlarında, Yelkenle Yanaşma, Bağlama, Çözme ve Ayrılma Manevraları
2. Bağlama İçin Güverte ve Halatların Hazırlanması
3. Motor ve Yelkenle Bağlama
4. Yelkenle Ayrılma ve Güvertenin Netası
5. Demirleme Hazırlığı ve Yelkenle Demirleme
6. Kötü Hava Şartlarında Demir veya Şamandıra Üzerinde Geceleme

Ç. MOTOR

1. Muhtemel Arızaların Giderilmesi
2. Su, Yağ, Seviye ve Kaçak Kontrolleri
3. Deniz Suyu Pompası Kanatlı Lastik Çarkı ile Deniz Suyu Süzgecinin Hava, Yağ, Yakıt Filtrelerinin Değiştirilmesi
4. Yakıt Devresi Havaasının Alınması

D. ACİL DURUM UYGULAMALARI

1. Yelkenle Denize Adam Düştü Manevrası
2. Motorla Kötü Hava Şartlarında Denize Adam Düştü Manevrası
3. Kötü Hava Şartlarında Tekneyi Terk
4. Kurtarma Prosedürünün Anlaşılması ile Can Salında Yaşam ve Helikopterle Kurtarılma

E. VARDİYA DIŞI PERSONELİN DAVRANIŞI VE SORUMLULUKLARI

1. Tekne İçi Düzeninin Sağlanması ve Teknenin Netası
2. Uyku ve İstirahat Düzeni
3. Yemeklerin Hazırlanması

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR

Kurs bitiminde 50 soruluk kurs bitirme sınavı yapılır. Sınav sonuçları MEB Özel Kurslar Yönetmeliği'nin ilgili maddesine göre değerlendirilir.

PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ GEREÇLERİ

ARAÇ VE GEREÇLER

1. Haritalar
2. Pergel, Paralel, Gönye vb.
3. El Pusulası
4. GPS
5. Denizcilik Müsteşarlığının Kabul Ettiği Motorlu/Yelkenli Eğitim Teknesi

EĞİTİM DOKÜMANLARI

1. Amatör Denizci El Kitabı (ADEK)
2. Yelken ve Arma Ayarları
3. Denizde Çatışmayı Önleme Tüzüğü
4. İlgili Mevzuata Ait Kanun, Yönetmelik ve Yönergeler
5. Fenerler ve Sis İşaretleri Kitabı
6. Uluslararası Deniz Şamandıralama Sistemleri
7. Semboller, Kısaltmalar ve Terimler
8. Uluslararası İşaret Kod Kitabı
9. MARPOL Sözleşmesi
10. SOLAS Kitabı

